

Doktrína nového narodenia

„Spasil nás nie pre skutky spravodlivosti, ktoré sme konali, ale podľa svojho milosrdenstva, (a to) kúpeľom znovuzrodenia a obnovením skrze Ducha Svätého.“ Títovi 3:5

A.W. Pink

1886 – 1952

Obsah

1. Podstata nového narodenia	3
A. <i>Nové narodenie nie je procesom nápravy.</i>	3
B. <i>Nové narodenie nie je očistením srdca.</i>	3
C. <i>Nové narodenie je vstúpením Božej prirodzenosti.</i>	3
2. Nutnosť nového narodenia	4
A. <i>Človek je duchovne mŕtvy.</i>	4
B. <i>Duchovné kráľovstvo vyžaduje duchovnú prirodzenosť.</i>	4
C. <i>Človek je úplne skazený.</i>	5
D. <i>Nič iné nenahradí nové narodenie.</i>	5
3. Autor nového narodenia	6
A. <i>Nové narodenie sa nededí.</i>	6
B. <i>Nové narodenie nie je produktom vôle hriešnika.</i>	7
C. <i>Nové narodenie nie je ovocím kazateľovej presvedčivosti.</i>	7
D. <i>Nové narodenie je z Boha.</i>	7
4. Nástroj nového narodenia	7
A. <i>Nové narodenie nie je vypôsobené žiadnou sviatosťou.</i>	7
B. <i>Nové narodenie je vypôsobené Duchom Svätým cez Božie slovo.</i>	8
5. Dôkazy nového narodenia	8
A. <i>Osobná viera v Pána Ježiša Krista</i>	8
B. <i>Úprimné pokánenie z hriechu</i>	9
C. <i>Skutočná láska k Bohu</i>	9
D. <i>Milovanie bratov</i>	10
E. <i>Život praktickej spravodlivosti</i>	10
F. <i>Rast v milosti</i>	10
G. <i>Pevné vytrvanie do konca</i>	10

Na spasenie veriaceho človeka je potrebné nazerať z dvoch uhlov pohľadu: z Božieho a ľudského. Božie dielo zahŕňa znovuzrodenie, ospravedlnenie, posvätenie a nakoniec oslávenie. Naša zodpovednosť je konať pokánie, veriť a nasledovať Krista s túžbou po posvätení.

Znovuzrodenie je výhradne Božie dielo a človek na ňom nemá podiel. Vyplýva to zo samotnej podstaty tejto udalosti. Znovuzrodenie sa označuje aj ako *nové narodenie* alebo narodenie zhora (Ján 3:3) a vylučuje akékoľvek úsilie alebo zásluhy jedinca na ňom. K nášmu duchovnému narodeniu sme sa nepričinili o nič viac ako k tomu telesnému. Znovuzrodenie je pripodobnené k *duchovnému oživeniu* (Efezským 2:1, Ján 5:24). Zaiste je znovuzrodenie mimo ľudského poľa pôsobnosti. Žiadne telo ho nedokáže vypôsobiť. Žiadny človek ani množstvo ľudí nedokáže oživiť mŕtve telo. Iba živý Boh vie povedať slovo, ktoré vyvedie Lazára z hrobky. On jediný dokáže vytvoriť novotu života u niekoho duchovne mŕtveho vo svojich prestúpeniach a hriechoch. Znovuzrodený človek sa stáva novým stvorením (2. Korintským 5:17, Galatským 6:15). On jediný vie uviesť do života bytie, ktoré predtým neexistovalo.

Keďže znovuzrodenie je Božie dielo, ide o *záračnú vec*. Nové narodenie nie je len vonkajšou nápravou, nie len otočením novej strany a snahou žiť lepší život. Nové narodenie je viac ako len kráčanie vpred pod vedením kazateľa. Nové narodenie je Božia nadprirodzená operácia v ľudskom srdci. Ide o nadpozemský jav. Každé Božie dielo je úžasné. Telesné narodenie je fantastické. Svet, v ktorom žijeme je plný vecí, ktoré nás ohromujú. Nové narodenie je však pozoruhodné vo viacerých smeroch: Ide o zázrak Božej milosti, Božej múdrosti a Božej krásy. Je to večný zázrak, ktorý je vykonaný nad nami a v našom vnútri a ktorého sme si vedomí. Je to zázrak, ktorý sa deje na rôznych miestach po celom svete každý jeden deň.

Keďže znovuzrodenie je Božie dielo, ide o *tajomnú vec*. Všetky Božie diela sú zahalené nepochopiteľným tajomstvom. Život, prirodzený život vo svojej podstate, svojou povahou a svojím priebehom vyvádza z konceptu aj tých najdôkladnejších bádateľov. Vo veci znovuzrodenia ide o duchovnú stránku života. Existencia a bytie Boha presahuje naše obmedzené chápanie. Nakoľko sme potom schopní porozumieť udalosti, skrze ktorú sa stávame *Jeho* deťmi? Aj samotný Pán vyhlásil, že nové narodenie je tajomstvo: „Vietor veje, kam chce: čuješ jeho hlas, ale nevieš, odkiaľ prichádza a kam ide: tak je s každým, kto sa narodil z Ducha“ (Ján 3:8). Vietor je niečo, o čom aj tí najučenejší vedci veľa nevedia. Jeho povaha, zákony, ktorými sa riadi, jeho príčinnosť je mimo dosahu ľudského bádania. Podobne je to aj s novým narodením. Ide o hlboké tajomstvo.

Znovuzrodenie je veľmi *vážna vec*. Nové narodenie kreslí hranicu medzi nebom a peklom. V Božích očiach sú na svete len dva typy ľudí: Tí, ktorí sú mŕtvi vo svojich hriechoch, a tí, ktorí sú znovuzrodení a chodia v novote života. V telesnom svete neexistuje nič také ako byť *medzi* životom a smrťou. Človek je buď mŕtvy alebo živý. Aj keď oheň života vyhasína, kým tlie, život je prítomný. Ak sa pomínie, môžete telo obliekať do krásnych šiat a parádí. Je to už len mŕtvola. Podobne to funguje aj v duchovnom svete. Sme buď hriešnici alebo svätí, duchovne mŕtvi alebo živí, Božie deti alebo deti diabla, deti žijúce v mieri s Bohom alebo deti Jeho hnevu. Pri pohľade na túto vážnu skutočnosť je na mieste otázka: *Narodil si sa znovu?* Odpoveď na ňu má dopad na našu večnosť. V láske hovoríme všetkým, ktorí sa ešte nenarodili znovu, že ak zomrú v ich súčasnom stave, nadíde deň, kedy si budú priať, keby sa radšej nikdy ani neboli narodili.

1. Podstata nového narodenia

Čo je to nové narodenie? Aký je základný rozdiel medzi niekým, kto je mŕtvy vo svojich previneniach a hriechoch, a medzi niekým, kto bol oživený spolu s Kristom? Na tieto otázky existuje mnoho mätúcich a rozporuplných odpovedí. Účinky nového narodenia sú často zamieňané za nové narodenie ako také. Nepoznanie Božej odpovede na tieto otázky často spôsobuje aj v znovuzrodenej osobe pochybnosti, či skutočne prešla zo smrti do života. Vzhľadom na podstatu a charakter nového narodenia budeme uvažovať najprv nad negatívnou stránkou veci.

A. *Nové narodenie nie je procesom nápravy.*

Náprava je dielom človeka. Znovuzrodenie je dielom Boha. Náprava je snahou eliminovať zlo starej prirodzenosti. Znovuzrodenie je vštepením novej prirodzenosti. Cieľom nápravy je zaslúženie si spasenia, zatiaľ čo znovuzrodenie je milostivo vypôsobené Duchom Svätým. Náprava sa snaží o zdokonaľenie starého stvorenia, zatiaľ čo znovuzrodenie privádza k životu nové stvorenie. Náprava je zdĺhavým a vlečúcim sa procesom. Znovuzrodenie je okamžité a dokončené. Povedané v skratke, náprava je ľudská, znovuzrodenie má pôvod v Bohu.

B. *Nové narodenie nie je očistením srdca.*

Často môžeme počuť kazateľov, ako hovoria svojim zhromaždeniam, že znovuzrodenie je „zmenou srdca.“ Hoci je ich zámer dobrý, tento jazyk je zavádzajúci. Rovnako ako vo všetkom, aj v tejto veci je potrebné udržať si *formu* zdravých pomenovaní. Spojenie „zmena srdca“ nenájde nikde v Písme. Je pravdou, že existuje niekoľko pasáží, ktoré túto myšlienku podporujú, ale pre nedostatok priestoru sa tomu nebudeme teraz venovať. Znovuzrodenie nemení srdce, hoci vyúsťuje do radikálnej zmeny života. V Jeremiášovi 17:9 čítame: „Srdce je klamlivé nad všetko a beznádejne zradné je: Kto sa v ňom vyzná?“ Slovo „beznádejne“ sa zvykne prekladať aj ako „nevyliciteľne“ a hodilo by sa to tam. Srdce sa nemení, pretože je nevyliciteľne skazené. Ján 3:6 predkladá rovnakú pravdu: „Čo sa narodilo z tela, je telo, a čo sa narodilo z Ducha, je duch.“ Neexistuje žiadny spôsob, ako by zo stromu vyrástol kôň. Ani z Adamovho syna nevyrastie Boží syn. Rovnako tak v znovuzrodennom človeku bije staré zlé srdce, ktoré sa nezmení až do okamihu svojej smrti.

C. *Nové narodenie je vštepením Božej prirodzenosti.*

Znovuzrodenie nie je zmenou čohokoľvek v človeku ani odstránením niečoho z neho. Ide o vštepenie úplne novej prirodzenosti do človeka. Narodenie v duchovnom svete je to isté, čo vo svete telesnom: bránou do života, počiatočným bodom novej existencie. Všetko, čo sa narodilo, má účasť na podstate rodičov. U zvierat je podstata zvieracia, u človeka ľudská a u Boha Božia. Aká matka, taká Katka. Aký otec, taký syn. Základný zákon je výslovne uvedený na priechelí Božieho zjavenia. V 1. knihe Mojžišovej 1. kapitole je prinajmenšom deväťkrát uvedené, že z každého tvora sa zrodili ďalšie *podľa svojho druhu*. Z bylín vzišli ďalšie podľa svojho druhu. Z vtákov a rýb sa zrodili ďalšie podľa svojho druhu. Vidíme tu Božie popretie pohanskej evolučnej teórie. Deti Božie sú splodené z Boha. Keď sa narodíme znovu, narodíme sa z Boha. Stávame sa účastníkmi na Božej prirodzenosti rovnako tak, ako sme účastníkmi na tej ľudskej pri našom telesnom narodení. Znovuzrodenie je teda prisvojenie si novej prirodzenosti, duchovnej prirodzenosti. Znovuzrodením získavame miesto v Božej rodine prostredníctvom duchovného narodenia.

2. Nutnosť nového narodenia

Nové narodenie je absolútnou nevyhnutnosťou. Je to niečo, pre čo neexistuje náhrada. Nikto nemôže vstúpiť do Božieho kráľovstva okrem tých, ktorí sa narodili znovu. Nové narodenie je nariadenou nevyhnutnosťou, čo je zrejmé zo slov nášho Pána Nikodémovi: „Nediv sa, že som ti povedal: Musíte sa narodiť znova.“ (Ján 3:7)

On nepovedal: „Môžete sa narodiť znova“ alebo „Mali by ste sa narodiť znova,“ ale „Musíte sa narodiť znova.“ Žiadny iný samostatný výrok Ježiš Kristus takto silno nepovedal alebo ho nezdôraznil. Povedal: „Ak sa niekto nenarodí znova, nemôže vidieť kráľovstvo Božie.“ V zápätí na to: „Ak sa niekto nenarodí z vody a z Ducha, nemôže vojsť do Božieho kráľovstva.“ A znova: „Čo sa narodilo z tela, je telo, a čo sa narodilo z Ducha, je Duch. Nediv sa, že som ti povedal: Musíte sa narodiť znova“ (Ján 3:3.5-7). Pri iných príležitostiach otvoril bránu milosrdenstva naširoko: „Podťe ku mne všetci, ktorí sa namáhate a ste preťažení: Ja vám dám odpočinutie!“ (Matúš 11:28). No pri znovuzrození priviera nebeskú bránu pred všetkými neznovuzrozenými. Jeho slová sú o to viac závažné, keď si uvedomíme, že boli vyrieknuté Niekým, kto nikdy nevyčlenil jedínú dušu z večného požehnanja, keď nemusel. Tie slová boli povedané samotným Božím Synom: „Musíte sa narodiť znova.“ (Ján 3:7b)

Ale prečo je nové narodenie tak nevyhnutné? Prečo to tak je, že neznovuzrozená osoba neuvidí ani nevstúpi do nebeského kráľovstva?

A. Človek je duchovne mŕtvy.

Nové narodenie je nariadenou nevyhnutnosťou, pretože prirodzený človek je duchovne mŕtvy. „Preto ako skrze jedného človeka hriech prišiel na svet a skrze hriech smrť, tak smrť prišla na všetkých ľudí, pretože všetci zhrešili“ (Rimanom 5:12). V deň, kedy Adam jedol zo zakázaného ovocia, zomrel duchovne a osoba, ktorá je duchovne mŕtva, nevie splodiť dieťa s duchovným životom. Do tohto sveta vstupujeme „mŕtvi v prestúpeniach a hriechoch,“ následkom čoho sme „odcudzení Božiemu životu“ (Efezským 2:1, 4:18). Toto nie je slovná hračka, toto je vážna realita. Každé dieťa prichádza na tento svet bez jedinej iskry duchovného života. Ponúka sa nám teda odpoveď na vyššie uvedené otázky: Ak chce človek niekedy vstúpiť do nebeského kráľovstva, ktoré je ríšou duchovného života, musí sa do neho narodiť.

B. Duchovné kráľovstvo vyžaduje duchovnú prirodzenosť.

Nové narodenie je nevyhnutnosťou, pretože *duchovné kráľovstvo vyžaduje duchovnú prirodzenosť*. Nebo je miestom pripraveným pre pripravených ľudí. Nebo je miestom prebývania trojjediného svätého Boha a iba tí, ktorí sú svätí, môžu prebývať v Jeho prítomnosti, ako je napísané: „Hľadajte pokoj s každým človekom i posvätnosť, bez ktorej nikto neuvidí Pána!“ (Židom 12:14). Aby bol človek šťastný, musí byť zosúladený s vecami, ktoré ho obklopujú. Ak by som vylovil pár rýb z vody, dal ich na strieborný podnos, odniesol do záhrady plnej voňavých kvetov, kde by som im hral na harfe ľu-bozvučné tóny, tie ryby by boli nešťastné. Prečo? Lebo sú mimo svojho prirodzeného územia. Nie sú s takýmto prostredím v harmónii. Rovnako by to bolo aj s neznovuzrozeným človekom v nebi. Nemá žiadnu schopnosť rozlišovať duchovné veci. Nemá kapacitu na docenenie Božej slávy. Nemá silu chváliť nádheru svätosti. Neznovuzrozená osoba by nemala z neba radosť rovnako ako hluchá osoba z orchestrálnej skladby. Mať takú osobu na takom mieste je ako nechať slepého muža v galérii plnej obrazov.

Duchovné kráľovstvo vyžaduje duchovnú prirodzenosť. Vychádza to z univerzálneho zákona. K dočneniu hudby musí mať človek hudobné nadanie. Vezmem mladíka k zdatnému hudobnému učiteľovi. Bude sa učiť niekoľko rokov. Bude usilovne študovať hudobnú teóriu a majstrovstvo harmónie. Bude cvičiť niekoľko hodín každý deň. Stane sa z toho chlapca o pár rokov hudobník? To závisí hlavne od jednej veci: od jeho hudobného nadania. Hudobníci sa rodia, nevyrábajú! Platí to rovnako aj v umení. Umelci nie sú produktom mechanického tréningu, ale výsledkom vrodenej geniality. Nikto nemôže byť umelcom, ak nemá umelecký talent. Byť skutočným matematikom znamená mať logicky presné zmýšľanie. Pre vstup do sveta hudby človek musí byť muzikantom. Pre vstup do sveta umenia človek musí mať umeleckú dušu. Pre vstup do Božieho kráľovstva je potrebné mať Božiu duchovnú prirodzenosť a jediný spôsob, ako ju získať, je narodiť sa znovu. Preto: „Nediv sa, že som ti povedal: Musíte sa narodiť znova“ (Ján 3:7). Je to tak zrejmé. Je to logické a zároveň prikázané. Je to požiadavka, ktorá vyplýva z univerzálneho zákona. Vezmite najčistejšiu ženu do neba, ktorá však nebola znovuzrozená, a bude sa tam cítiť príšerne. Nedokáže mať radosť ani z duchovného modlitebného stretnutia v kresťanskom spoločenstve, nieto ešte z neba. Uprednostňuje socializáciu, tanec, kino a keďže sú jej tieto veci uprené, je nespokojná. Ak by strávila hodinu v spoločnosti zbožných ľudí, cítila by sa mizerne.

C. Človek je úplne skazený.

Nové narodenie je nariadenou nevyhnutnosťou, pretože človek je *úplne skazený*. Každý člen Adamovej rasy je padlým stvorením a každá časť jeho bytia je napadnutá hriechom. Jeho srdce je klamlivé nado všetko a beznádejne zradné, jeho myseľ je zaslepená a zatemnená a jeho zmýšľanie je ustavične zlé. Jeho úvahy sú nesprávne, jeho náklonnosti sú zapredané a jeho vôľa je odcudzená Bohu. Je bez spravodlivosti, pod prekliatím zákona a v zajatí hriechu a Satana. Jeho stav je zúfalý. Jeho situácia žalostná. Nedokáže to zmeniť, pretože v ňom neprebýva žiadne dobro. Nevie si spasenie zaslúžiť, pretože na to nemá schopnosti. Nedokáže žiť lepší život, pretože je mŕtvý vo svojich prestúpeniach a hriechoch. Potrebuje sa narodiť z Boha. „Lebo ani na obriezke ani na neobriezke nezáleží, ale na novom stvorení.“ (Galatským 6:15)

Človek je padlé stvorenie. Nie je to tak, žeby pár jeho listov zvädlo. Hnilý je celý strom aj s konármi a kmeňom. Radikálne zlo je v každom z nás. Slovo „radikálny“ pochádza z latinského slova, ktoré označuje „koreň.“ Takže keď hovoríme, že človek je *radikálne* zlý, myslíme tým, že to zlo je priamo v ňom: v jeho koreni. Jadro jeho bytia je poškodené a nevyliciteľne zlé. Hriechy sú len vonkajším ovocím tohto stavu. Nie sme hriešni, pretože hrešíme, ale hrešíme, pretože sme hriešni. Hrešíme, pretože sme od prirodzenosti hriešni. Sme hriešni, pretože sme padlé stvorenia. Je teda prirodzeným dôsledkom, že potrebujeme pomoc vyššej moci pre spôsobenie radikálnej zmeny v sebe. Existuje len jediná Osoba, ktorá to vie zariadiť. Boh stvoril človeka a jedine Boh ho vie aj prerobiť. Preto tá prikázaná požiadavka: „Musíte sa narodiť znova.“ (Ján 3:7b)

D. Nič iné nenahradí nové narodenie.

Nové narodenie je nevyhnutnosťou, pretože *nič iné ho nevie nahradiť*. Neexistuje pre to náhrada. *Vzdelanie nevie nahradiť nové narodenie*. Vzdelanie je výučbou prirodzeného človeka. Vzdelanie môže kultivovať, ale nedokáže vytvárať. Je to zrejme aj z analógie, ktorú poskytuje náš fyzický svet. Kapacity, ktoré chýbajú už pri telesnom narodení, nemôžu byť neskôr doplnené kultiváciou. Hmat vieme vycvičiť, aby sme boli zručnejší, ale nič cez neho neuvidíme. Sluch vieme rozvinúť, aby sme boli bystrejší, ale nič cez neho neovoniame. Rovnako tak je nemožné vyprodukovať duchovnú prirodzenosť kultiváciou tela. Prirodzenosť vieme vycvičiť do najvyššej možnej miery, ale nedokážeme ju zmeniť na niečo úplne iné. Neexistuje spôsob, ako by sme premenili človeka na koňa alebo šelmu na vtáka. Medzi telesným a duchovným je široká priepasť. „Čo sa narodilo z tela, je telo“ a nikdy z toho

nič iné nebude. Avšak: „Čo sa narodilo z Ducha, je duch“ (Ján 3:6). Duchovná prirodzenosť je výsledkom duchovného narodenia a nie výsledkom kultivácie prirodzeného človeka.

Náprava nemôže nahradiť nové narodenie. Náprava sa týka ľudských zvykov a nie človeka ako takého. Ak moje hodinky prestanú fungovať, žiadne nastavovanie času alebo leštenie im nepomôže, aby ukazovali správny čas. Problém je v ich vnútri. Človek môže mať vyberané správanie, čistotné návyky, byť pantičkársky vo svojom jednaní a stále byť v priestupkoch a hriechoch. Jednému z farizejov náš Pán povedal: „Vy, farizeji, čistíte zvonajšok čaše a misy, ale vaše vnútro je plné lúpeže a zloby“ (Lukáš 11:39). Tak je to aj s tými, ktorí sa snažia napraviť. Neexistuje žiadna sebanáprava, ktorá by zmenila srdce a jeho podstatu. „Duch je, ktorý obživuje, telo nič neosoží“ (Ján 6:63). Môžem si ísť natrhať na pole burinu a presadiť ju do svojej záhrady. Môžem ju okopávať a polievať, ale žiadne úsilie ju nepremení na záhon ruží. Ani nové prostredie nezmení ľudskú hriešnu prirodzenosť. Potrebuje sa narodiť „z Boha.“

Náboženstvo nenahradí nové narodenie. Spurgeon povedal: „Je obtiažne povedať, ako ďaleko môže človek v náboženstve zájsť, a pritom zomrieť vo svojich hriechoch.“ Farizeji si čítali Písma, často sa postili, dávali desiatky, dlho sa modlili a napriek tomu odmietli Božiu radu. Je možné, aby meno hoci koho bolo zapísané na zozname členov zboru, ale nebolo zapísané v Baránkovej knihe života. Žiadny výkon v náboženských povinnostiach nenahradí nové narodenie. Koľko je takých, ktorí sa spoliehajú na skutočnosť, že sa modlia, čítajú si Písmo, navštevujú zbor, zúčastňujú sa na Pamiatke Pánovej večere, ale ktorí stavajú na piesku a nie na skale, ktorou je Kristus?!

Nutnosť nového narodenia je univerzálna. Pán nepovedal „Musíte sa narodiť znova“ (Ján 3:7b) žene prichytenej pri cudzoložstve alebo zlodejovi na kríži. Povedal to Nikodémovi, farizejovi, učiteľovi Izraela, bezúhonnému mužovi. Ak by sa Nikodém nenarodil znovu, nemohol by vojsť do Božieho kráľovstva. Rovnako je to s tebou! Pozoruj slová Pána: „Nediv sa, že som ti povedal: *Musíte sa narodiť znova*“ (Ján 3:7). Hriešnik, o malú chvíľu budeš ležať na svojej smrteľnej posteli a bude úplne jedno, aké veľké bohatstvo si nazhromaždil, aké vedomosti si získal, akú popularitu a slávu si dosiahol, všetko, na čom bude záležať, je toto: Narodil si sa znovu? Ak to znepokojilo nejakého čitateľa na duši, dovedie ho to k ďalšej otázke: Ako sa teda môžem narodiť znovu? Ako nájdem Krista? Najlepšou odpoveďou sú slová Pána Ježiša, ktorý povedal: „Skúmate Písma... Tie vydávajú svedectvo o mne.“ (Ján 5:39)

3. Autor nového narodenia

Nové narodenie je zvrchovaným aktom Boha. S druhým narodením, rovnako ako s prvým, nemáme vôbec dočinenia. Je to dielo Ducha Svätého. Táto skutočnosť je zrejmá zo slov Jána 1:13: „Ktorí boli splodení nie z krvi, ani z telesnej žiadosti, ani z vôle muža, ale z Boha.“ Preskúmajme detailnejšie tento verš:

A. *Nové narodenie sa nededí.*

Spasenie nekoluje v žilách. Telesní potomkovia nemajú podiel na tomto nadprirodzenom fenoméne. Počas pozemskej služby Pána Ježiša sa našli aj takí, ktorí sa nadúvali, že sú potomkovia Abrahámovi. On im však povedal: „A nemyslite, že si môžete povedať: Veď máme otca Abraháma!“ (Matúš 3:9). Mnoho dobrých mužov malo zlých synov a mnoho zlých otcov malo dobrých synov. O Izákovi bolo povedané: „Tí, čo sú z Izáka, budú sa volať tvojím potomstvom“ (Rimanom 9:7). Jeho brat Ezáv bol však bezbožikom. Éli bol najvyšším kňazom, skutočným Božím mužom, ale jeho synovia, Chofní

a Pinchás, boli zabití Pánom pre svoje ohavnosti. Dávid bol mužom podľa Božieho srdca, ale jeho synovia boli modloslužobníkmi. Na druhej strane tu máme Jonatána, narodeného zo Saula, ktorý mal zlého ducha, alebo Joziáša, syna Ámona, jedného z najhorších kráľov Izraela. Spasenie teda nekoluje v žilách.

B. Nové narodenie nie je produktom vôle hriešnika.

Znovuzrodenie neprichádza z rozhodnutia alebo úsilia človeka. Nie je výsledkom telesného odhodlania alebo aktivity. Vôľa človeka, ktorá je odcudzená Bohu, nikdy Boha nehľadá, dokiaľ nie je obnovená. „Nezáleží teda na tom, kto chce, ani na tom, kto beží, ale na Bohu, ktorý sa zmilúva“ (Rimanom 9:16). „Ale nechcete prísť ku mne, aby ste mali život“ (Ján 5:40). „Nikto nemôže prísť ku mne, ak ho nepritiahne Otec“ (Ján 6:44). Nové narodenie teda nie je výsledkom vôle tela.

C. Nové narodenie nie je ovocím kazateľovej presvedčivosti.

Kiežby to pochopili niektorí naši moderní evanjelisti! Je desivé, že nemálo dnešných takzvaných „obrátení“ je produktom hypnózy a ľudskej manipulácie. Doviesť človeka k rozhodnutiu pod nátlakom alebo prehováraním je Písmom veľakrát zavrnuté. Nové narodenie nie je „z krvi, ani z telesnej žiadosti, ani z vôle muža“ (Ján 1:13b). Je úlohou kazateľa naliehať na človeka, aby sa zmieril s Bohom, ale nedokáže zmeniť neochotu človeka na ochotu. Staré príslovie je pravdivé: „Človek vie priviesť koňa k vode, ale nedokáže ho prinútiť sa z nej napiť.“ Zmeniť neochotu hriešnika na ochotu je dielom Ducha Svätého. Našou úlohou je kázať slovo a ponechať výsledok celkom na Boha, ktorý dáva vzrast vo svojom čase.

D. Nové narodenie je z Boha.

Toto je zjavné. Ak je nové narodenie komunikáciou Božej prirodzenosti, potom Boh samotný musí byť Autorom tohto diela. Boh samotný je Autorom a Darcom života. Udeľuje svoje dary, ako chce, a oživuje mŕtve duše podľa svojho zvrchovaného zaľúbenia. Ako je napísané: „Zo svojej vôle splodil nás slovom pravdy“ (Jakub 1:18).

4. Nástroj nového narodenia

Skrze čo je nové narodenie privedené na svet? Aké sú prostriedky, ktoré Boh používa, aby ho vykonal? Aký nástroj využíva Duch Svätý k tomu, aby znovuzrodenie vypôsobil? V krátkosti sa budeme najprv venovať negatívnym aspektom a potom prejdeme k správnej odpovedi.

A. Nové narodenie nie je vypôsobené žiadnou sviatosťou.

Je nedostatočné chápať rozdiel medzi skutkom a zúčastnením sa sviatosti, odmieťať to prvé ako príčinu nového narodenia, ale prisúdiť to vodnému krstu. Tí, ktorí tak robia, sa občas odvolávajú na Jána 3:5: „Ak sa niekto nenarodí z vody a z Ducha...“ Je za našimi súčasnými možnosťami poskytnúť rozsiahly rozbor tohto verša. Uspokojíme sa s pár krátkymi poznámkami:

Po prvé, tvrdíme, že „voda“ je tu použitá obrazne. Tento predpoklad by v nás nemal vzbudiť pochybnosti, nakoľko Ján na iných miestach používa toto slovo týmto spôsobom: „Každý, kto pije z tejto vody, bude zase žiť. Kto by však pil z vody, ktorú mu ja dám, nebude žiť naveky“ (Ján 4:13, 14). Na inom mieste: „Ak niekto žíjni, nech príde ku mne a napije sa. Ako Písmo hovorí: *Rieky živej vody* potečú z vnútra toho, kto verí vo mňa“ (Ján 7:37, 38). V žiadnej z týchto pasáží nemôžeme brať slovo „voda“ doslovne. Po druhé, veríme, že slovo „voda“ je v Jánovi 3:5 použité ako symbol zapísaného slova. Pre opodstatnenie takéhoto tvrdenia odkazujeme svojich čitateľov na Jána 15:3: „Vy ste už čistí pre slovo, ktoré som vám hovoril.“ Slovo nás očisťuje. Voda je len vhodným symbolom pre neho. V Efezským 5:25-26 čítame toto: „Ako aj Kristus miloval cirkev a seba samého vydal za ňu, aby ju posvätil, očisťiac ju kúpeľom vody skrze slovo.“ Po tretie, „voda“ v Jánovi 3:5 nemôže symbolizovať vodný krst, pretože v zboroch je mnoho pokrstených ľudí, ktorý nevykazujú žiadne známky znovuzrodenia. Znovuzrodenie je vnútorným dielom. Ako môže vonkajšie viditeľné ustanovenie vodného krstu dosiahnuť niečo také?

B. Nové narodenie je vypôsobené Duchom Svätým cez Božie slovo.

„Veď ja som vás evanjeliom splodil v Kristovi Ježišovi“ (1. Korinským 4:15). Apoštol chodil z miesta na miesto a kázal evanjelium Božej milosti a počas toho, ako sa ukladalo do srdc, Duch Svätý ich previedol zo smrti do života. Vo Filipským 2:16 sú Písma označené ako „slovo života,“ pretože iba oni sú schopné oživiť mŕtvych v prestúpeniach a hriechoch. Povedal náš Pán Ježiš Kristus: „Reči, ktoré som vám hovoril, sú duch a život“ (Ján 6:63). Ilustráciu nám poskytuje zmŕtvychvstanie Lazára. Náš Pán sa postavil pred hrobku a zvolal: „Lazár, poď von!“ V jeho slovách je preukázane duch aj život. Ježiš Kristus koná rovnaký zázrak v duchovnom svete: „Veru, veru, hovorím vám: Prichádza hodina, už je tu, keď mŕtvi počujú hlas Syna Božieho, a tí, čo ho počujú, budú žiť“ (Ján 5:25). Nie je to o presvedčivých slovách ľudskej múdrosti alebo o dojímavých príbehoch vzbudzujúcich emócie, prečo sú mŕtve duše narodené znovu. Je to o slove živého Boha a jeho moci. „Zo svojej vôle splodil nás slovom pravdy, aby sme boli akousi prvotinou Jeho stvorení“ (Jakub 1:18). „Veď ste živým a večným slovom Božím znovuzrodení nie z porušiteľného, ale z neporušiteľného semena“ (1. Petra 1:23). Kiežby viac našich kazaťov nasledovalo príklad Ezechiela a kázalo nad mŕtvymi kosťami: „Suché kosti, čujte slovo Hospodino!“ (Ezechiel 37:4). Potom by sme častejšie videli zázrak duchovného vzkriesenia, ako je tomu dnes. Ver a káž Božie slovo, lebo jedine skrze neho sa mŕtve duše narodia znovu!

5. Dôkazy nového narodenia

Aké ovocie by sme mali očakávať od tých, ktorí sú znovuzrodení? Aké sú znaky nového narodenia? Ako môžem vedieť, že som prešiel zo smrti do života? Toto sú najdôležitejšie otázky, ktoré mali by pútať pozornosť všetkých, ktorí úprimne pátrajú po pravde. Aké sú dôkazy nové narodenia? Pokúsime sa o poskytnutie detailnejšej odpovede.

A. Osobná viera v Pána Ježiša Krista

„Kto verí v Syna, má večný život“ (Ján 3:36). „Veru, veru, hovorím vám: Kto počúva moje slovo a verí Tomu, ktorý ma poslal, má večný život a nejde na súd, ale prešiel zo smrti do života“ (Ján 5:24). „Každý, kto verí, že Ježiš je Kristus, narodil sa z Boha.“ (1. Jána 5:1)

V tejto pasáži sa dozvedáme, že tí, ktorí veria v Pána Ježiša, majú večný život. Je to len iným spôsobom povedané, že boli znovuzrodení. Kdekoľvek sa udeje skutočné spočinitie na Kristovi ohľadom spásy, ide o zjavný dôkaz predchádzajúceho nového narodenia. Ak si zanechal všetku svoju nádej pre zachránenie sa vlastnými skutkami, ak si odhodil špinavé rúcho svojej vlastnej spravodlivosti, ak si pristúpil ako bezmocný hriešnik ku Kristovi, zavolať na Neho, nech sa zmiluje a spoľahol sa jedine na Neho ohľadom svojej spásy a ospravedlnenia pred Bohom, je to dôkaz, že si sa narodil znovu. Ako bábatko lipne na svojej mame, tak znovuzrodenec z Boha lipne vo svojej bezmocnosti na svojom Spasiteľovi.

B. Úprimné pokánie z hriechu

Existuje rozdiel medzi pokáním nekresťana a pokáním kresťana. Neznovuzrodený človek môže v pokání sebou opovrhovať, uvedomovať si svoju skazenosť, no pred Bohom stojí ako *stratený* hriešnik. Avšak pokánie veriaceho je aj o nenávidení a odmietaní hriechu ako takého, zármutku srdca zakaždým, keď je hriechom uchvátené. U skutočného veriaceho pôsobí zármutok podľa Božej vôle pokánie na spasenie (2. Korinským 7:10). Zbožný zármutok naznačuje, že mám v sebe novú prirodzenosť. Pokánie je teda viac ako len zármutok nad hriechom. Je to zbožný zármutok. Mnohí kriminálnici zatvorení v našich väzniciach majú prvý typ pokánia, ale nie ten druhý, ktorý zažívajú len Božie deti. Konám pokánie nie preto, že sa bojím trestu za svoje priestupky. Konám pokánie preto, lebo ich nenávidím a pretože sú v Božích očiach ohavnosťou. Pokánie je viac ako len skutok. Je to postoj. V pokání sa staviam na stranu Boha proti hriechu. Inak povedané, Boh je svätý a nenávidí hriech, a ak som ja Jeho dieťa a mám v sebe Jeho svätú prirodzenosť, budem sa pred hriechom chrániť a budem sa cítiť previniť, keď sa ho dopustím.

C. Skutočná láska k Bohu

Boh je svätý a po získaní novej prirodzenosti nenávidíme hriech. Ale toto je skôr negatívnym aspektom veci. Boh je láska a po narodení sa z Neho milujeme Toho, ktorý sa stal naším Otcom. „A my sme poznali a uverili v lásku, ktorú má Boh k nám. Boh je láska, a kto zostáva v láske, zostáva v Bohu a Boh zostáva v ňom“ (1. Korinským 4:16). Je normálne, že dieťa miluje svojich rodičov a tí, ktorí sa narodili znovu, milujú Toho, kto ich splodil. Ale ako môžeme vedieť, či skutočne milujeme Boha? Zaiste je táto otázka na mieste. Nevieme niekoho skutočne milovať bez toho, aby sme si toho neboli vedomí. Ak milujeme Boha, máme voči Nemu náklonnosť.

Jeho majestát si získal naše srdcia. Môžeme sa pridať k Žalmistovi a povedať: „Kohože mám na nebi? A keď som s Tebou, netúžim po zemi“ (Žalm 73:25). Ak milujeme Boha, budeme Ho chcieť potešovať. Ako povedal náš Pán: „Ak ma milujete, zachovávajúte moje prikázanie.“ (Ján 14:15)

„Milovaní, milujme sa, pretože láska je z Boha, a každý, kto miluje, z Boha sa narodil a pozná Boha. Kto nemiluje, nepoznal Boha, pretože Boh je láska“ (1. Jána 4:7, 8). Všimni si, že láska predchádza poznanie Boha. V ľudskom svete najprv musíme spoznať niekoho, aby sme ho milovali, ale Boh musí byť milovaný ešte pred tým, ako je spoznaný. Boha poznávame srdcom, nielen hlavou. „Vo svojom srdci blázon hovorí: Niet Boha!“ (Žalm 14:1)

Milujem teda Boha naozaj? Vidím v ňom všetku krásu? Sú moje úvahy o ňom „sladké?“ Je Niekým, pred kým si kľakám v zbožnej chvále? Ak áno, je to dôkazom toho, že som sa narodil znovu.

D. Milovanie bratov

„Milovaní, milujme sa, pretože láska je z Boha“ (1. Jána 4:7). Boh je láska a ak mám v sebe novú prirodzenosť, milujem všetky Jeho deti, a to bez ohľadu na ich sociálne postavenie, intelekt a denomi-načnú príslušnosť. Milujem ich, či sú čierne alebo biele, bohaté alebo chudobné, učené alebo neučené. V ľudskom svete je normálne, že sa členovia rodiny majú navzájom radi. Pokrvný zväzok spojil ich srdcia dokopy. Takto nejako, ale bez hraníc, by to malo fungovať v Božej rodine. Jeho deti sú tak-tiež zjednotené krvou: krvou Krista. V ranných rokoch kresťanstva bolo bežnou vecou, že pohania o svätých povedali: „Pozrite, akú majú lásku medzi sebou!“ Ako sa takáto láska prejavovala? „Ale ak má niekto pozemský majetok a vidí brata trpieť núdzu, a zavrie si pred ním srdce, ako môže byť v ňom Božia láska? Deti, nemilujme slovom ani jazykom, ale skutkom a opravdivo“ (1. Jána 3:17, 18). Ak milujem svojho brata v Kristovi, snažím sa ho chrániť, podporovať, slúžiť mu a hľadať jeho dobro.

E. Život praktickej spravodlivosti

Strom sa pozná po ovocí. Viera sa pozná po skutkoch. Nová prirodzenosť sa prejavuje novým živo-tom. „Ak viete, že je spravodlivý, vedzte, že aj každý, kto činí spravodlivosť, narodil sa z Neho“ (1. Jána 2:29). Ďalším dôkazom znovuzrodenia je konanie spravodlivosti. Neznovuzrodení sú nazvaní ako „neposlušní synovia.“ Nemajú žiadnu úctu k Božiemu zákonu, odmietajú sa podvoliť Jeho autorite, viac ich zaujímajú vlastné záujmy ako Božia sláva. Avšak tí, ktorí boli splodení z Ducha, vydávajú svoje údy za nástroje spravodlivosti (Rimanom 6:13). Uvedomujú si, že už nežijú viac sebe, pretože boli draho vykúpení. Boli „stvoreni v Kristovi Ježišovi na dobré skutky“ (Efezským 2:10). Preto sa modlia, aby ovocie Ducha zdobilo ich životy. Je napísané, že: „všetko, čo sa narodilo z Boha, víťazí nad sve-tom; a víťazstvo, ktoré premohlo svet, je naša viera“ (1. Jána 5:4). Život veriaceho nie je ovládaný módnymi trendami, metódami, sloganmi a cieľmi tohto sveta, ale Kristom, ktorý nám prikázal nasledovať Jeho kroky.

F. Rast v milosti

Stagnácia plodí nemoc a smrť. Časť tela, ktorá nie je používaná, chradne. Život sa prejavuje rastom, preto sme boli takto vyzvaní: „Ako práve narodené nemluvniatka túžte po duchovnom čistom mlieku, aby ste ním rástli na spasenie“ (1. Petra 2:2). Keď sa sýtime Božím slovom, naša duchovná prirodze-nosť sa rozvíja a vnútorný človek sa obnovuje deň za dňom. Ak sa živíme nie samým chlebom, ale všetkým, čo vychádza z úst Hospodina, rastieme v Jeho sile a moci. „No chodník spravodlivých je ako úsvit, ktorého jas rastie až do bieleho dňa“ (Príslovia 4:18). Toto je náš štandard pre pomeranie sa: Rastieme do podoby Krista? Rastieme „v milosti a poznaní nášho Pána a Spasiteľa Ježiša Krista?“ (2. Petra 3:18)

G. Pevné vytrvanie do konca

Toto je základný rozdiel medzi vyznávajúcimi „kresťanmi“ a skutočnými kresťanmi. Existuje skupina ľudí, ktorá „počúva slovo a hneď ho s radosťou prijíma, nemá však koreňa v sebe, je len chvílkový: len čo príde súženie alebo prenasledovanie pre to slovo, hneď sa pohorší“ (Matúš 13:20-21). Avšak títo ľudia neboli znovuzrodení. Nová prirodzenosť im nebola udelená, preto nemajú koreňa. Sú ako umyté prasiatka, ktoré sa skôr či neskôr vrátia k váľaniu sa v blate. V kontraste voči nim Božie deti za-chovávajú pevnú dôveru a istotu nádeje až do konca (Židom 6:11). Ak aj padne, neostane navždy ležať (Žalm 37:24). Možno zlyhá ako Peter, ale ako Peter aj vyjde von, horko zaplače a bude obnovený.

Ten, kto sa narodil znovu, má účasť na novej prirodzenosti znovuzrodenia (2. Petra 1:4) a keďže Boh je večný, nezahynie ani on. Každá znovuzrozená duša na konci svojej životnej púte povie: „Lebo ja už mám byť obetovaný a nastal mi čas odchodu! Dobrý boj som dobojoval, beh dokonal, vieru zachoval. Už mi je pripravený veniec spravodlivosti, ktorý mi dá v onen deň Pán, ten spravodlivý sudca, a to nielen mne, ale aj všetkým, ktorí milovali Jeho zjavenie.“ (2. Timoteovi 4:6-8)

A. W. Pink

Preložené z: <https://www.monergism.com/doctrine-new-birth-ebook>

